

DRUŻYNA (42) *sb f*

sg *N* drużyna (11). ◇ *G* drużyny (4). ◇ *D* drużynie (4). ◇ *A* drużynę (3). ◇ *I* drużyną (12). *L* drużynie (5). ◇ *V* drużyno (3).

Przydawka zawsze w *sg*. *Orzeczenie* w *sg* (6) *BielKron*, *KlonFlis* (2), *KlonWor* (2), *ZbylPrzyg*; w *pl* (8) *BierEz*, *BielKom*, *BielKron* (3), *StryjKron*, *KochFr*, *KlonFlis*. *Zaimek* „który” w zdania względnym w funkcji podmiotu występuje w *pl*, *np.*: Z tą wszystką drużyną moją, ktorzy około mnie stoją (3) *BierEz*, *BielKron* (2); w *sg* (1) *KlonWor*.

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde* XVI – XVIII w.

coll. od „drug”: towarzysze, przyjaciele, współnicy, grupa, gromada jednostek równych sobie pochodzeniem lub stanem albo związanych wspólnotą interesów; *collegium*, *comitatus*, *factio*, *familia*, *grex*, *numerus*, *secta*, *socii*, *sodales*, *sodalitas* *Cn* (42) : Ezopie iáko ty mniemałz/ A komu mię przyrownywałz: Z tą wżyftką drużyną moią/ Ktorzy około mnie łtoią. *BierEz* Gv, C2, K2, S2; Widzátz vbogą rotę/ a zwłálzcza Przygodę w łá[c]ané łukni/ a iną drużynę odraną *ForCnR* C4v; *BielKom* F4, G5v; Brácią állegowác będe/ Poboru nie zwolę/ źiemię Rułką/ Mołkwie y Tátárom otworę [...] Ná kóniec/ ktemu Seym przywiode z moią drużyną *OrzQuin* C2v; *NiemObr* 81; Bom ia łam ieden zołtál z téy drużyny/ Co pociágáli ná łię téy pierzyny. *KochFr* 27; *CiekPotr* 4; Abo więc mułłz mowíc z tą drużyną [z *flisakami*]/ Dźiwną Łáćiną. *KlonFlis* H2v, Ev, F3; *KlonWor* 35; Ták rołkołzna drużyná między łobą práwi/ Ták z nich [*młodzieńców na weselu*] káždy/ łmieiac łię/ tey łię Pánnie łtáwi. *ZbylPrzyg* A4v.

W charakterystycznych połączeniach: drużyna odrana, przeważna, rowna, rozkoszna.

Wyrażenia: »dobra drużyna« (2): Abowiem w dobrej drużynie/ Niewiedzieć gdy čás przeminie. *BierEz* R3v; *PaprUp* G3.

»mieszana drużyna« = *zbieranina* (1): połtał pirwey z hárdym á dotkliwym połelłtwem Meczyus do Tullulá mowiac/ iż nam łłufźniey tu rołkázowác włáfnym dzyedzicom/ cołmy łie tu z dawná porodzili/ niźli wam zbieraney á miełżanéy drużynie/ to łeft/ Etrufłkom y Sábinom/ á ktemu názbieráłłcie łotrołtwá tułáiącego łie po łwiece *BielKron* 101v.

»miła drużyna« (1): Bądźćielz tedy dobrej myłłi miła drużyno/ [...] piymyź/ á gardłá łwe áż do wierzchu náłeymy. *WerGośc* 230.

W przeni (2) :

Zwrot: »rownej drużyny z sobą nie mieć« = *nie mieć nikogo równego sobie* (1): tak theż on [*Bóg*] od ktorego wżytki rzeczy počzątek maiał/ chćiał łie pod łednołćią łftnołći zamknąc/ á żádneý rownej drużyny z łobą nie mieć. *KłosAlg* Av.

Wyrażenie: »Judaszowa drużyna« = *obłudnicy, oszuści* (1): PRzydźie nam teraz mowíc o Náturze Łiłiey: [...] Pod Łiłim podobiełłtwem ći łię zámýkáiał/ Ktorzy łię trochę niźey porząd dotýkáiał. *Iudałżowa drużyná*: Naprzod ktora prołł NA BOGA, NA VBOGIE, łtąd korzyłć odnołł *KlonWor* 46.

a. *Oddział żołnierzy, poczet zbrojnych, najbliżsi towarzysze broni; commilitium, contubernium* *Cn* (20) : abi then voyewoda czo łzye myeny y sgyego drvziná bily bi widany hołłpodarv moyemv *LibLeg* 11/168v, 11/100v; Tóźći też vczynił ten Herborth łławny náłz/ który ku zmordowánéy iuź bitwą

drużynie/ tak wołał krzykliwie *OrzQuin* R3, R3; *StryjKron* 41; MEzny Sławiánin LECH w ten kray wiáchawłzy Drużynie fwoiey íplácheć rol rozdawłzy: Rozłzerzał z nimi włość w íszerz *KlonKr* A.

Wyrażenia: »mała drużyna« (5): ná plácu ich też wielkość poległa á łam Carz ledwo w máłey drużynie vciekł *StryjKron* 270, 122, 220, 310, 497.

»drużyna miła« (1): Chwałą Leonidę fwégo Grékowie/ który [...] táko vpominał drużynę miłą fwoię *OrzQuin* R3.

»drużyna wierna« [szyk 1 : 1] (2): Tu o wierna drużyno gárdłá daymy/ cześć Pánu fwemu po łobie zołtawmy *OrzQuin* R3, R2v.

»zbierana (a. zebrana) drużyna« = *zbieranina, zbiorowisko ludzi różnej narodowości, wojownicy nie stanowiący karnego, zwartego oddziału, najemnicy* [szyk 6 : 1] (7): tám v rzeki Czarney vderzył ná nie Woiewodá Krákówłki Włodzimierz z zebráną drużyną *BielKron* 360v; Dla czego zbierána drużyná nałzych bratow tak s Czech z Moráwy/ s Słášká/ y s Polłki/ ízli do Węgier *BielKron* 395v, 101v, 338, 362, 384v, 392.

Synonimy: kompanija, rota, towarzystwo; a. poczet.